

РАЗРЕД: ДЕВЕТИ
СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 1
ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 34

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљеви

Циљ наставе предмета музичка култура је да подстицањем, стварањем и даљим његовањем интересовања, навика и потреба за слушањем и репродукцијом вриједних музичких остварења из области: умјетничке, дјечије, духовне и традиционалне музике развија, на првом мјесту, код ученика љубав према музици, музичкој умјетности и умјетности уопште. Такође, да развија креативне и интелектуалне потенцијале и да правилним његовањем музичког укуса доприноси њиховом естетском и хуманом развоју као и подизању нивоа њиховог музичког образовања и опште културе.

Посебни циљеви

- Кроз више наставних подручија и дисциплина из области музичке педагогије развија код ученика интересовање и љубав према музици и умјетности уопште, као и когнитивне, емоционалне, социјалне и креативне потенцијале и способности;
- Његује способности заједничког (индивидуалног) репродуковања музичких дјела обрађених на часу;
- Кроз активно пјевање, слушање, свирање, играње и стварање музике ученике уведе у разумијевање музике и њених законитости;
- Континуирано развија музичке способности: музикалност, слух, слушну концентрацију, општу и музичку интелигенцију, музичку меморију и креативност;
- Развија оригиналност, индивидуалност и креативна рјешења;
- Развија код ученика способности да изрази своје мисли, формулише сопствени суд и аргументовано га одбрани (критичко мишљење);
- Кроз слушање и активно музицирање (пјевање/свирање) упозна ученике са изражајним средствима музичке умјетности, музичко-теоријским појмовима и основним карактеристикама музике различитих епоха, стилова и жанрова предвиђених програмом, ради развијања способности разумијевања музичких садржаја;
- Развија код ученика навику да слуша вриједна музичка дјела, изграђује позитиван став према музичкој умјетности, прати музички живот и формира сопствене дискотеке(фонотеке);
- Развија способности за заједничко извођење (пјевање/свирање/играње) познатих примјера из дјела свјетске, српске и босанско-херцеговачке музичке литературе;
- Музички описмењује и упознаје ученике са музичким појавама и појмовима из области мелодике и ритма (репетиторијум градива претходних разреда);
- Развија код ученика неометано повезивање перцепције и рецепције музике: од нотне слике до звука и од звука до нотне слике;
- Обогаћује и оплемењује емоционални живот ученика;
- Васпитава ученика у његовању патриотизама, хуманизма и интернационализма;

- Правилним његовањем музичког укуса развија код ученика способност за процјену умјетничке вриједности, тј. да кроз успостављање и усвајање вриједносних мјерила за критичко и естетско процјењивање музике створи компетентног корисника музичке културе;
- Приближи савремене извођаче умјетничке музике и укаже на савремене обраде класичних музичких дјела;
- Указује на везу музичке културе са садржајима других наставних предмета;
- Његује хорско и оркестарско музицирање у школи.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Наставна тема

Оквирни број часова

1. Репетиторијум градива претходног разреда	3
2. Музика романтизма	12
3. Импресионизам	1
4. Музика XX вијека	4
5. Џез и популарна музика	5
6. Примењена музика	2
7. Плесне форме и модерни друштвени плесови	4
8. Музички завичај	5

Оперативни циљеви / Исходи	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Репетиторијум градива претходног разреда (3 часа) 1. Барок и класика 2. Музичко-теоријске појаве и појмови обрађени у претходним разредима 3. Могућности примјене информационо комуникационе технологије у стварању фонотека умјетничке музике		
Ученик може да: 1. Хронолошки поређа и наведе стилске епохе обрађене у претходном разреду; препозна и именује слушане примјере из осмог разреда; разликује жанрове у музици; наведе разлике између музичких дјела барока и дјела из стилске епохе класике; наведе музичке облике карактеристичне за ова два музичка стила и наведе најпознатија дјела композитора ових стилских	Слушање и репродукција 1. Стилске епохе, врсте и жанрови музике. Музичка изражајна средства. (репетиторијум градива из претходног градива). Слушање и репродукција музике: Химна Републике Српске: <i>Моја Република</i> , М. Матовић;; <i>Химна Св. Сави</i> ; Химна БиХ: <i>Интермецо</i> , Д. Шестић	Ликовна култура Историја Географија

<p>епоха; од понуђених мотива правилно поређа дијелове композиције у односу на оригинал; солфеђира тематски материјал композиције који је обрађен са наставником; варира композиције које су слушали; учествује у једногласном и двогласном извођењу.</p> <p>2. Препозна и разликује одређена изражајна средства и елементе музичке умјетности (тонски род, темпо, мјеру, ...); опази, именује и опише главни солистички инструмент у одређеном дјелу; препозна аудитивно и визуелно идентификује мотиве одсвиране од стране наставника или емитоване са аудитивних наставних средстава. Активно учествује у заједничкој репродукцији музичких примјера обрађених на часу пјевањем, свирањем (блок флаута, металофон или ритмички инструменти) или играњем. Интонира литерарним текстом и солмизацијом (солфеђира) обрађени тематски материјал из композиције коју су слушали и обрадили на часу. Наведите пример полифоне и хомофоне композиције. Способан да интерпретира примјере, љествице, ритмичке врсте и фигуре обрешене у претходним разредима.</p> <p>3. Користи информационо-комуникационе технологије за стварање сопствене дискотеке.</p>	<p>- А. Вивалди: <i>Годишња доба</i> (став из концерта по избору) Г. Ф. Хендл: Хор <i>Алелуја</i> из ораторијума <i>Месија</i></p> <p>Ј. С. Бах: <i>Бадинери</i> из <i>Друге оркестарске свите</i></p> <p>В. А. Моцарт: <i>Арија Папагена</i> из опере <i>Чаробна фула</i> Филм: <i>Амадеус</i> (инсерт)</p> <p>2. Музички инструменти барока и класике. Теоријско-музички појмови обрађени у претходним разредима. Слушање (репродукција) музике:</p> <p>В. А. Моцарт: <i>Арија Краљице ноћи</i> из опере <i>Чаробна фула</i> <i>Дует Папагена и Папагене</i> из опере <i>Чаробна фула</i>.</p> <p>Извођење: <i>Менует, гавота, канон</i>. Опажање и извођење дводјелних и тродјелних мјера тактирањем. Опажање тонског рода и темпа. Рад на препознавању мотива. Утврђивање мелодијских и ритмичких појава и појава (љествице, ритмичке врсте и фигуре) обрађених у претходним разредима – репетиторијум градива (спроводити кроз цио девети разред).</p> <p>3. Основни софтвери и рад са њима за стварање фонотека и видеотека умјетничке музике.</p>	<p>Ликовна култура</p> <p>Историја</p> <p>Географија</p>
--	--	--

	Интернет као могућност „гледања“ музике.	Основи информатике
Тема 2: Музика романтизма (12) 1. Опште карактеристике стила 2. Музика раног романтизма 3. Програмска музика у романтизму 4. Позни романтизам 5. Опера и други сценски жанрови 6. Романтизам у словенским земљама 7. Предромантизам и романтизам у српској музици		
<p>Ученик може да:</p> <p>1. Наведете основне карактеристике стила. Активно учествује у заједничкој репродукцији музичких примјера обрађених на часу (солфеђира и мануелно репродукује).</p> <p>2. Препозна слушане примјере раних романтичара и наведе њихова најпознатија дјела; опише клавир и наведе инструменте са диркама; мануелном репродукцијом изводи метроритмичке обрасце мазурке, полонезе и на исте импровизује мелодије; солмизацијом интерпретира нотне примјере обрађене на часу; објасни разлику између плеса и стилизоване игре; осмисли ритмичку пратњу на дечјим ритмичким инструментима; одреди мјеру слушаног примјера помоћу тактирања.</p>	<p>1. Карактеристике стила:</p> <ul style="list-style-type: none"> • историјски оквир, • идеја националног, • жанрови, музички облици, одлике музичког језика. <p>Слушање и репродукција:</p> <p>Л. В. Бетовен: <i>Ода радости</i></p> <p><i>V симфонија у це- молу</i> (обрада, Y. Malmsteen, електрична гитара-компарација)</p> <p>2. Њемачки рани романтичари; Фредерик Шопен; Клавирска музика и соло пјесма. Концерти романтичара.</p> <p>Слушање музике:</p> <p>Ф. Шопен: <i>Минутни валцер</i></p> <p>Ф. Шопен: <i>Полонеза Ас-дур</i></p> <p>Ф. Шопен: <i>Мазурка Це-дур Оп.67 бр.3</i></p> <p>Ф. Шуберт: <i>Ave Maria</i></p> <p>Ф. Шуберт: <i>Дивља ружица</i></p> <p>Р. Шуман: <i>Сањарење</i></p> <p>Р. Шуман: <i>Карневал Оп. 9</i></p> <p>Ф. Менделсон: <i>Концерт за виолину у е-молу</i></p> <p>Ф. Шопен: <i>Први клавирски концерт у е-молу, оп.11, III став.</i></p>	<p>Историја</p> <p>Српски језик</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Ликовна култура</p>

<p>3. Препозна слушане примјере композитора програмске музике и наведе њихова најпознатија дјела; наведе композиторе позноромантичарске симфоније; наведе музичке облике које су компоновали Лист и Берлиоз; ствара властите текстове на одређену тематику задану од стране наставника и самостално бира текстове на које жели измислити мелодију.</p> <p>4. Препозна слушане примјере; наведе неколико ставова из <i>Карневала животиња</i>; опише разлику између класичне симфоније и симфонијске поеме; солмизацијом интерпретира нотне примјере обрађене на часу.</p> <p>5. Препозна слушане примјере из опера, оперета, и балета композитора XIX вијека и наведе њихова најпознатија дјела; солфеђира тематски материјал композиције коју су слушали; варира композиције</p>	<p>Р. Шуман: <i>Клавирски концерт а-мол, I став</i></p> <p>П. И. Чајковски: <i>Клавирски концерт у бе-молу</i></p> <p>Н. Паганини: обрада <i>Капричо бр 24.</i> – Vanessa Ma.</p> <p>3. Програмска музика Хектора Берлиоза, Франца Листа и Бецих Сметане;</p> <p>Слушање музике: Х. Берлиоз : <i>Фантастична симфонија оп.14</i> - V став (<i>Вјештичије посело</i>) Ф. Лист: <i>Прелиди</i>, симфонијска поема бр.3</p> <p>Ф. Лист: <i>Мађарска рапсодија бр. 2.</i></p> <p>4. Њемачка и француска музика друге половине XIX вијека</p> <p>Слушање музике: Ј. Брамс: <i>Мађарска игра бр. 5</i></p> <p>Ј. Брамс: <i>Успаванка</i></p> <p>Ј. Брамс: <i>Трећа симфонија, III став</i></p> <p>Р. Штраус: <i>Тако је говорио Заратустра</i></p> <p>К. Сен-Санс: <i>Карневал животиња</i></p> <p>5. Опера прве половине XIX вијека</p>	<p>Ликовна култура</p>
--	--	------------------------

<p>које су слушали; препозна и погоди из које од две или три саслушане композиције потиче мелодија коју им наставник свира на инструменту или пева; преприча сиже једне од обрађених опера; исприча једну анегдоту о композиторима обрађеним на часу; критички суди о личном и групном извођењу; репродукује пјесме уз хармонску пратњу; учествује у двогласном извођењу пјесама.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Музичка драма (Вагнер, Верди) • Француска лирска опера и оперета • Национална опера • Балет (музичка професија – балерина) <p>Слушање и репродукција музике:</p> <p>Ћ. Росини: <i>Увертира</i> - опера <i>Севилски берберин</i></p> <p>К. М. Вебер: <i>Хор ловаца</i> из опере <i>Чаробни стрелац</i></p> <p>Р. Вагнер: <i>Јахање валкира</i></p> <p>Ћ. Верди: <i>Арија La dona e mobile</i> из опере <i>Риголето</i> (Лучиано Павароти)</p> <p>Ћ. Верди: <i>Тријумфални марш</i> из опере <i>Аида</i></p> <p>Ћ. Верди: <i>Хор Јевреја</i> из опере <i>Набуко</i></p> <p>Ћ. Верди: <i>Винска пјесма</i> из опере <i>Травијата</i></p> <p>Ж. Бизе: <i>Хабанера</i> из опере <i>Кармен</i></p> <p>Ж. Бизе: <i>Дјечији хор</i> из опере <i>Кармен</i></p> <p>Ж. Бизе: <i>Одломак из арије Ескамиља</i> из опере <i>Кармен</i></p> <p>Ж. Офенбаф: <i>Кан-кан</i> из оперете <i>Орфеј у подземљу</i></p> <p>Ј. Штраус: <i>Увертира</i>- оперета <i>Слијени миш</i></p> <p>А. Бородин: <i>Половецке игре</i> из опере <i>Кнез Игор</i></p>	<p>Ликовна култура</p> <p>Ликовна култура</p>
<p>6. Препозна слушане примјере композитора словенских националних школа и наведе њихова најпознатија дјела; напише кратак писмени састав</p>	<p>Л. Делиб – <i>Мазурка</i>, балет <i>Копелија</i></p>	<p>Српски језик</p>

<p>или ликовно илуструје за време слушања одређене композиције.</p>	<p>П. И. Чајковски: Балет <i>Лабудово језеро</i>, II чин (<i>Плес малих лабудова</i>)</p> <p>П. И. Чајковски: Балет <i>Криво орашчић</i> (<i>Валцер цвећа, Кинески плес, Мариш, Трепак</i>); Балет <i>Успавана лепотица</i> – Валцер</p> <p>Ж. Бизе: <i>Игра са кастањетама</i>, из опере <i>Кармен</i></p> <p>б. Националне школе у романтизму. Слушање музике:</p> <p>М. П. Мусоргски: <i>Слике са изложбе-Стари замак</i></p> <p>М. П. Мусоргски: <i>Ноћ на пустој планини</i></p> <p>(Дизнијев анимирани филм – <i>Фантазија</i>)</p> <p>П. И. Чајковски: <i>Клавирски концерт у бе-молу</i></p> <p>П. И. Чајковски: <i>Италијанска песма</i> оп. 39 бр. 15</p> <p>Н. Римски-Косаков: <i>Бумбаров лет</i></p> <p>Б. Сметана: <i>Влтава</i></p> <p>А. Дворжак: <i>Словенске игра ге-мол</i>, оп. 46 бр. 8</p> <p>И. Албенис: <i>Asturias</i> (John Williams)</p> <p>М. де Фаља: <i>Шпански плес</i> бр. 1</p> <p>Е. Гранадос: <i>Шпански плес</i> бр. 1 и 5</p> <p>Е. Григ: <i>У палати горског краља</i>, свита <i>Пер Гинт</i></p> <p>Е. Григ: <i>Hall of the Mountain King</i>, обрада групе Aprocalyptica.</p>	<p>Географија</p>
<p>7. Препозна слушане примјере К. Станковића и С. Мокрањаца и наведе њихова најпознатија дјела; активно учествује у заједничкој репродукцији музичких примјера обрађених на часу; динамички и агогички нијансира према оригиналу</p>		

слушаног музичког примјера;
наброји значајне српске ауторе
хорске световне и духовне
музике на прелазу XIX и XX
вијека и наведе основне
биографске податке о њима.

7. Предромантизам- Корнелије
Станковић и његови
савременици; Мокрањчево доба;
Једногласно и двогласно
извођење народних пјесама које
се налазе у *Руковетима* С. С.
Мокрањца (*Осу се небо звездама*,
Разграна се грана јоргована, ,
Што Морава мутно тече,
Биљана платно белеше); Српска
музика на прелазу XIX и XX
вијека. Српска духовна музика у
19. вијеку.

Слушање и репродукција музике:
К. Станковић – *Што се боре*
мисли моје
Д. Јенко: *Боже правде*

Д. Јенко: *Српкиња*

С. С. Мокрањац : *Десета*
руковет

С. С. Мокрањац : *Шеста руковет*

С. С. Мокрањац : *Тебе појем*

С. С. Мокрањац: *Акатист*
Богородици

С. Бинички: *Марш на Дрину*
(*Viva Vox*)

И. Бајић: *Чочек*, опера *Кнез Иво*
од Семберије

И. Бајић: *Све док је твога благог*
ока

К. Станковић: *Достојно јест*

Ј. Маринковић : *Отче наш*

Напомена: Препоручени
примјери представљају смјернице
наставницима и шири избор, а не
обавезујући број примјера за

Српски језик

Ликовна култура

обраду. Садржај програма у оквиру наставног подручја може обухватити и музичке примјере по избору наставника, усклађене са исходима учења и постављеним васпитно-образовним циљевима НПП-а.

		Ликовна култура
Тема 3: Импресионизам (1): Опште карактеристике стила и њени најзначајнији представници		
<p>Ученик може да:</p> <p>1. Препозна слушане примјере композитора импресионизма и наведе њихова најпознатија дјела; наведе неколико сликара из импресионизма; ликовно илуструје под утиском слушања одређене композиције; активно учествује у мануелној репродукцији ритма.</p>	<p>1. Опште карактеристике стила; Музика Клода Дебисија и Мориса Равела</p> <p>Слушање музике:</p> <p>К. Дебиси: <i>Арабеска бр. 1</i></p> <p>К. Дебиси: <i>Прелид за поподне једног фауна</i></p> <p>М. Равел: <i>Болеро</i></p> <p>М. Равел: <i>Тзигане</i>, рапсодија за виолину и оркестар</p>	<p>Ликовна култура</p> <p>Српски језик</p>
Тема 4: Музика XX вијека (4): 1. Опште карактеристике епохе и експресионизам у музици 2. Националне школе и нео-правци у музици XX вијека 3. Музичко стваралаштво у Босни и Херцеговини и Србији у XX вијеку		
<p>Ученик може да:</p> <p>1. Наведите и опишите основна обиљежја музике XX вијека; наведете композиторе експресионизма и њихова најпознатија дјела.</p>	<p>1. Карактеристике епохе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стилски плуаризам • жанрови, музички облици, одлике музичког језика • Арнолд Шенберг • Модерна и постмодерна <p>Слушање музике:</p> <p>А. Шенберг: <i>Пјеро мјесечар</i></p> <p>К. Штокхаузен: <i>Хеликоптер - квартет</i></p>	<p>Историја</p> <p>Ликовна култура</p>

<p>2. Препозна слушане примјере и наведе неке од најпознатијих композитора нео-праваца.</p>	<p>2. Игор Стравински, Бела Барток, К. Орф, С. Прокофијев и Бенџамин Бритн.</p> <p>Слушање музике: И. Стравински: <i>Прољећни ритуали</i> Б. Барток: <i>Румунске игре</i></p> <p>К. Орф: <i>Carmina Burana</i> – бр.1, <i>Fortuna Imperatrix Mundi</i></p> <p>С. Прокофјев: <i>Класична симфонија Де-дур</i>, I став</p> <p>С. Прокофјев: <i>Гавота</i></p> <p>Б. Бритн: <i>Водич за оркестар и омладину</i></p>	<p>Ликовна култура</p>
<p>3. Препозна слушане примјере композитора XX вијека из БиХ и Србије и наведе њихова најпознатија дјела; активно учествује у заједничкој репродукцији музичких примјера обрађених на часу; наведе савремене српске композиторе и извођаче умјетничке музике.</p>	<p>3. Музичко стваралаштво у БиХ у XX вијеку: Владо Милошевић, Цвијетко Рихтман, Војин Комадина...). Развој музике у Србији у XX и XXI вијеку (савремени композитори и извођачи).</p> <p>Слушање и репродукција музике:</p> <p>В. Милошевић: V руковет <i>Ој, Дубице (Бјела вила; Сјај мјесече)</i></p> <p>В. Милошевић: <i>Воћка послје кише</i></p> <p>В. Комадина: <i>Поткозарје</i></p> <p>М. Милојевић: <i>Муха и комарац</i></p> <p>С. Христић: <i>Охридска легенда – Грлица</i></p> <p>П. Коњовић: <i>Коштана</i>, симфонијски триптихон - <i>Велика чочечка игра</i></p> <p>М. Тајчевић: <i>Седам балканских игара</i></p>	<p>Српски језик</p> <p>Историја</p> <p>Ликовна култура</p>

	<p>К. Бабић: <i>Какав живот човек води.</i></p> <p>Напомена: Препоручени примјери представљају смјернице наставницима и шири избор, а не обавезујући број примјера за обраду. Садржај програма у оквиру наставног подручја може обухватити и музичке примјере по избору наставника, усклађене са исходима учења и постављеним васпитно-образовним циљевима НПП-а.</p>	
<p>Тема 5: Цез и популарна музика (5): 1. Мала историја цеза 2. Поп и рок музика XX вијека у свету 3. Кратка историја поп и рок музике на простору бивше СФРЈ 4. Савремена поп и рок музика у Босни и Херцеговини, Србији и Хрватској.</p>		
<p>Ученик може да:</p> <p>1. Препозна слушане примјере и наведе одређен број композитора цез, поп и рок музике са домаће и стране сцене; активно учествује у заједничкој репродукцији музичких примјера обрађених на часу; препоручи одређено музичко дјело.</p> <p>2. Препозна слушане примјере и наведе одређен број поп и рок звијезда XX вијека и на почетку новог вијека; пореда дате дијелове композиције</p>	<p>1. Путеви развоја цез, рок и поп музике код нас и у свијету</p> <p>Слушање (гледање) музике:</p> <p>Louis Armstrong – <i>What a wonderful world</i></p> <p>Billie Holiday – <i>I craid for you</i></p> <p>Kenny G – <i>Silhouett</i></p> <p>Sade – <i>Smooth operator</i></p> <p>Jamiroquai – <i>Cosmic girls</i></p> <p>Incognito: <i>Talkin Loud</i></p> <p>Влада Маричић трио: <i>Расло ми је бадем дрво</i></p>	<p>Историја</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Српски језик</p>

<p>према оригиналу; активно учествује у заједничкој репродукцији музичких примјера обрађених на часу; препозна извођача са понуђене визуелне илустрације; активно учествује у креирању заједничких кореографија на одређену музику.</p>	<p>2. Поп и рок музика XX вијека</p> <p>Слушање (гледање – видео спотови):</p> <p>Elvis Presley: <i>Always on my mind</i></p> <p>The Beatles: <i>Let it be</i></p> <p>Queen: <i>Tie your mother down</i></p> <p>James Brown: <i>I feel good</i></p> <p>AC/DC: <i>Thunderstruck</i></p>	<p>Историја</p> <p>Ликовна култура</p>
<p>3. Препозна слушане примјере и наведе одређен број рок и поп извођача са простора бивших република СФРЈ; учествује у групном извођењу одређеног броја обрађених примјера; класификује пјесме и инструменталне примјере по жанровима; репродукује гласом или покретом слушане композиције..</p>	<p>Tina Turner: <i>Simply the best</i></p> <p>Michael Jackson: <i>Billie Jean</i></p> <p>Metallica: <i>Enter Sandmen</i></p> <p>Mariah Carey: <i>Without you</i></p> <p>Rihhana: <i>Umbrella</i></p> <p>Red hot chilli papers: <i>By the way.</i></p>	<p>Српски језик</p> <p>Енглески језик</p>
<p>4. Препозна слушане примјере и наведе одређен број савремених рок и поп извођача са простора БиХ, Србије и Хрватске, као и да учествује у групном извођењу одређеног броја обрађених примјера; напише рад и изврши</p>	<p>3. Почетак и развој рок и поп музике на простору бивше СФРЈ.</p> <p>Слушање (гледање), пјевање и играње:</p> <p>Ј. Стојаковић: <i>Што те нема</i> Ј. Лисац: <i>Данас сам луда</i> З. Чолић: <i>Ти си ми у крви</i> Ђ. Балашевић: <i>Неки нови клинци</i> Индекси: <i>Бацила је све низ ријеку</i></p> <p>Бијело дугме: <i>Не спавај мала моја</i></p> <p>Идоли: <i>Девојко мала</i></p> <p>Рибља чорба: <i>Два динара друже</i></p> <p>ЕКВ: <i>Заједно</i></p>	<p>Историја</p>

<p>презентацију у PowerPoint-у – (кооперативно учење); класификује пјесме и инструменталне примјере по жанровима; анализом издвоји дијелове композиције; разликује дурски од молског рода; препозна извођача са понуђене визуелне илустрације. препоручи одређено музичко дјело; активно учествује у заједничкој репродукцији (репује, пјева, игра) музичких примјера обрађених на часу; направи поређење између гуслара и репера („савременог гуслара“)</p>	<p>4. Савремени рок и поп састави на простору БиХ, Србије и Хрватске</p> <p>Слушање (гледање) и репродукција музике:</p> <p>Забрањено пушење: <i>Зеница блуз</i> Црвена јабука: <i>Некако с прољећа</i> Плави оркестар: <i>Ако су то биле само лажи</i> Д. Мерлин: <i>Супермен</i> Van Gogh: <i>Неко те има ноћас</i></p> <p>С.А.Р.С.: <i>Перспектива</i></p> <p>В. Георгијев: <i>Реци ми да знам</i> Ж. Јоксимовић: <i>Луд и поносан</i> А. Ковач: <i>Ти</i> Gibonni: <i>Чиним праву ствар</i></p> <p>Д. Дворник: <i>Ти си ми у мислима</i></p> <p>Напомена: Препоручени примјери представљају смјернице наставницима и шири избор, а не обавезујући број примјера за обраду. Садржај програма у оквиру наставног подручја може обухватити и музичке примјере по избору наставника, усклађене са исходима учења и постављеним васпитно-образовним циљевима НПП-а.</p>	<p>Ликовна култура</p> <p>Српски језик</p> <p>Историја</p> <p>Ликовна култура</p>
--	---	---

		Српски језик Основи информатике
Тема 6: Примењена музика (2): Музика на филму, радију, телевизији и YouTube		
<p>Ученик може да:</p> <p>1. Препозна теме из филмова које су обрађене и слушане на часу Музичке културе, наведе дјела која су пуштана у оквиру радио (тв) емисије коју је препоручио наставник.</p>	<p>1. Прилагођавање музике другим умјетностима и медијима. Слушање музике:</p> <p>Теме из страних филмова: <i>James Bond, The Godfather, Mission:Impossible, Titanik, The Pink Panther, Hair:Let the sun shine in.</i></p> <p>Теме из домаћих филмова и серија: <i>Национална класа (Флојд), Заборављени,</i></p> <p>Слушање радио емисије: <i>Најсвјетлије странице умјетничке музике, РТРС.</i></p>	<p>Ликовна култура</p> <p>Српски језик</p>
Тема 7: Плесне форме и модерни друштвени плесови (4): 1. Класични (стандардни), латино-амерички и традиционални плесови 2 Свинг плесови, Street dance и савремене плесне групе.		
<p>Ученик може да:</p> <p>1. Наведе одређени број стандардних, латино-америчких и традиционалних плесова; активно учествује у заједничкој репродукцији музичких примјера обрађених на часу; наведе неколико ударачких инструмената који се користе приликом извођења</p>	<p>1. Класични (европски) плесови (валцер, танго), латино-амерички плесови (мамбо), традиционални плесови (полка)</p> <p>Слушање, репродукција плесова и гледање (видео презентације):</p> <p><i>Бечки валцер: Дунавски валови</i></p>	<p>Физичко васпитање</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Географија</p>

<p>латино-америчких плесова; препозна плесове који су приказани у појединим филмовима; разликује примјере умјетничке музике који представљају стилизоване игре од примјера намијењених за плес; неведе плесове који спадају у спортске плесове и у којој спортској дисциплини на зимским олимпијским играма се користе плесне форме.</p> <p>2. Наброји и класификује одређени број свинг плесова и <i>Street dance</i>; активно учествује у заједничкој репродукцији (репује, пјева, игра) музичких примјера обрађених на часу.; препозна плесове који су приказани у појединим филмовима; препозна слушане примјере и наведе одређен број најпознатијих извођача музичких нумера које одговарају наведеним друштвеним плесовим; репује уз снимак домаће или стране хип-хоп групе – „<i>савремени гуслар</i>“. користи тијело као музички инструмент; учествује у заједничкој или индивидуалној креацији кореографије; конструише и развија мелодију на понуђени литерарни текст по својој креацији, идеји, музичкој машти, а сходно својим индивидуалним музичким способностима.</p>	<p><i>Танго: Libertango - Astor Piazzola</i></p> <p><i>Мамбо:</i> (инсерт из филма <i>Краљеви мамба</i>)</p> <p><i>Полка: Пицикато полка</i>, Јохан и Јозеф Штраус.</p> <p>2. Свинг плесови (Rock'n'Roll, Boogie-woogie, Disco fox), <i>Street dance</i> (Breakdance, Hip Hop, House) и савремене плесне групе (Riverdance).</p> <p>Слушање, пјевање, реповање, репродукција плесова и гледање (видео презентације):</p> <p><i>Jive: Born to hand Jive</i> (инсерт из филма <i>Grease</i>)</p> <p><i>Boogie: Boogie woogie country man</i>, Jarry Lee Lewis</p> <p><i>Disco fox: What a feeling</i> (инсерт из филма <i>Flashdance</i>)</p> <p><i>Breakdance:</i> (инсерт из филма <i>Breakdance</i>)</p> <p>Реп/хип хоп: <i>Приказе</i>, Едо Маајка; Београдски синдикат</p> <p><i>Lord of the dance</i>, Riverdance.</p>	<p>Српски језик</p> <p>Физичко васпитање</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Географија</p>
---	--	---

		Српски језик
Тема 8: Музички завичај (5) 1. Музичка традиција на простору РС, БиХ 2. Фолклорне игре на простору Републике Српске, БиХ и Србије 3. Истакнута аматерска музичка друштва у Републици Српској, Босни и Херцеговини и региону		
Ученик може да:		
1. Наведите основне карактеристике сеоске музичке традиције на простору Републике Српске, БиХ; направи разлику између пјесама поријеклом са села и града; активно учествује у заједничкој репродукцији музичких примјера обрађених на часу (једногласно и двогласно).	<p>1. Основне карактеристике сеоске и градске музичке традиције на простору БиХ</p> <p>Слушање и репродукција пјесама:</p> <p><i>Б'јела вила - Ратково</i></p> <p><i>Љето прође, ништа не пољубих – Босанска крајина</i></p> <p><i>Ој, јабуко - Змијање</i></p> <p><i>Ој, дјевојко душо моја - Поткозарје</i></p> <p><i>Гори гора, гори боровина – Грмеч</i></p> <p>Севдалинке</p> <p><i>Кад ја пођох на Бембашу</i></p> <p><i>Да зна зора</i></p> <p><i>Колика је Јахорина планина</i></p> <p>Етно група <i>Ива: Сњијег паде</i></p> <p>Етно група <i>Траг: Месечина</i></p>	<p>Српски језик</p> <p>Историја</p>
2. Наведите најпознатија и препозна најпознатија кола са простора Републике Српске, БиХ и Србије; активно учествује у плесању обрађених народних игара (кола) на часу препозна музички примјер и класификује према	<p>2. Сеоска и градска плесна традиција на простору Републике Српске, БиХ.</p> <p>Слушање, репродукција народних игара (пјевање, играње-</p>	

<p>географском поријеклу; препозна одређене кораке обрађеног кола; наведе у којим композицијама умјетничке музике аутора са простора бивше СФРЈ је кориштена народна игра или музика из народних игара; користи тијело као музички инструмент; направи музички инструмент од материјала који су му доступни; користи металне кашике, дрвене варјаче, пластичне чаше,... приликом учествовања у заједничкој репродукцији обрађених музичких примјера.</p>	<p><i>шестерац, плетено</i>) и гледање (видео презентације):</p> <p><i>Гламочко немо коло</i></p> <p><i>Озренски вез</i></p> <p><i>Козарачко коло</i></p> <p><i>Линђо</i></p> <p><i>Ужичко коло</i></p> <p><i>Ерско коло</i></p> <p><i>Бојерка</i> (национални ансамбл из Србије – <i>Коло</i>).</p>	<p>Физичко васпитање</p> <p>Географија</p> <p>Српски језик</p> <p>Историја</p>
<p>3. Наведите и опишите рад аматерских музичких удружења на подручју своје општине; наведите и опишите рад аматерских музичких удружења на подручју Републике Српске, Босне и Херцеговине и земаља у окружењу, као и најзначајније концертне дворане на овим просторима; наведите и опишите инструменте које је запазио на концерту; наведите музичка дјела и ауторе који су били на програму концерта; наведите неке од најважнијих музичких центара и оперских кућа код нас и у свету.</p>	<p>3. Музичка аматерска друштва, културне установе и дворане. Истакнута музичка аматерска друштва на подручју Републике Српске, Босне и Херцеговине и земаља у окружењу, као и</p>	

	<p>најзначајније концертне дворане на овим просторима. Одлазак на концерте и посјета музичким аматерским друштвима и музичким институцијама. Музичка географија.</p>	<p>Српски језик</p> <p>Историја</p>
--	--	-------------------------------------

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ ОД VI ДО IX РАЗРЕДА:

1. Настава музичке културе мора се реализовати на основним дидактичким принципима и требало би да представља активност која ничим не оптерећује ученике;
2. Користити различите наставне методе;
3. Приликом обраде тема обавезно користити очигледна наставна средства (дидактичке илустрације, колико је могуће модерну технологију и информатичко комуникационе технологије) и увијек их повезивати са слушаним примјерима и извођачком праксом;
4. Активним учествовањем ученика у репродукцији музике, код ученика развија одређене музичке али и опште когнитивне способности, сензибилитет за музику и требало би да има рекреативни учинак;
5. Групним и појединачним пјевањем и свирањем развија се интересовање ученика за активно учествовање у музичком животу своје средине;
6. Музички примјери се слушају поступком активног слушања (одређене композиције или њеног дијела), претходним задавањем одређених задатака;
7. Омогућити присуство неког музичког умјетника у циљу живог извођења неког дјела (нпр, Ј. Брамс: *Мађарска игра* бр. 5, може ученик музичке школе старијих разреда или сам наставник);
8. На једном часу пустити једну или више композиција које су садржајно или тематски сродне и кратке;
9. Подстицати групни рад и заједничко договарање око ријешења;
10. Користити претходно слушане композиције у циљу провјере усвојености знања или надоградње (употпуњења знања);

11. Наставник треба да перманентно ради на подизању нивоа образовања ученика из области музичке и опште културе;
12. Наставник треба да понови са ученицима музичке термине и појмове обрађене у претходним разредима; подстиче љубав према традиционалној и умјетничкој музици;
13. Наставник треба да подстиче музичку фантазију и постепено надограђује и образује музичку личност, као и музичке активности; проширује број ритмичких и других инструмената које ће ученици користити у настави и вредновати их у смислу стваралачког ангажовања ученика;
14. Наставник је обавезан да кроз наставу прати и ради на формирању хора или оркестра, кроз развијање гласовних и других могућности ученика, њиховим активним судјеловањем у настави извођења музике пјевањем и свирањем;
15. Наставни план и програм музичке културе је отворен, што наставнику даје могућност креативности, тј. да сам креира, уз обавезне садржаје, дио наставе узимајући у обзир ученичке могућности и жеље;
16. Повезати наставу музичке културе са музичким животом уже и шире друштвене средине и учествовањем на музичким приредбама, такмичењима и културно-умјетничким манифестацијама;
17. Наставник ће у интерактивном раду користити: књиге (стручна литература); уџбеник; музичке додатке и приручнике; компакт дискове по НПП-у, видео снимке, ТВ, ДВД-плејер; клавир; Орфов инструментариј; слике композитора и музичких инструмената; звучну или пак интерактивну таблу; Интернет (уколико је могуће);
18. Методе и технике у оцјењивању ученика: питања и одговори; самооцјењивање; оцјењивање од стране колега/учника; табеларни приказ способности ученика за одређене вјештине као и обрасце напредовања; опсервација наставника; презентација;

У процесу праћења напредовања постигнућа ученика у настави музичке културе, неопходно је да наставник претходно упозна и идентификује музичке способности сваког ученика.

Оцјењивање се мора спроводити организовано и свеобухватно (развој сваког ученика, његов рад и залагање, интересовање, навике, став, умјешност, креативност и сл.; степен на којем је ученик савладао програмске захтјеве).

Смисао оцјењивања треба сагледавати тако, што се сваком ученику омогући оптималан развој у оквиру васпитно образовног рада, а никако да се неодмјереним музичким захтјевима и негативном оцјеном отуђују од музике и музичке умјетности.

Знање ученика проверавати уз употребу музичких примјера, вербално или кроз одређене квизове, тестове као и писане радове у виду кооперативног учења. У настави музичке културе за исте васпитно образовне задатке се могу добити

различите оцјене, као и за различите резултате-исте оцјене, због тога што се тренутни резултати упоређују са њиховим способностима и потребама.

Цјелокупно градиво остварује се само у школи, без писмених задатака, писаних тестова, контролних радова и задатака ни у једном разреду.

ИСХОДИ УЧЕЊА

- Ученик има свијест о значају музике у животу и потреби учења о музици и музицирања кроз читав живот и развој интереса и жеље за бављењем музиком која треба да постане трајна потреба;
- Ученик има развијен одређени степен критичког мишљења и става о квалитетној и естетски вриједној музици, те зна да критички и аргументовано образлаже свој суд;
- Умије да стечена стваралачка искуства и искуства у слушању музике користи за процјену својих и других музичких дјела;
- Умије да испољи одређене естетске и емоционалне осјетљивости на квалитет музике;
- Ученик умије да активно учествује у заједничкој репродукцији музичких примјера и примјењује стечена знања и у новим ситуацијама;
- Ученик зна да препозна и опише основне карактеристике историјско-стилских периода, музичких жанрова и народног стваралаштва;
- Зна да препозна теме из музичких дјела које је слушао или гледао на настави током школске године;
- Ученик је у стању да звучно и визуелно идентификује одређени инструмент, групу инструмената, одређени састав и боју гласа;
- Ученик зна да препозна и разликује одређена изражајна средства и елементе музичке умјетности (тонски род, темпо, мјеру);
- Интерпретирају нотни текст (пјевање/свирање), прилагођен захтјевима програма деветог разреда (инструктивне, и примјере из литературе);
- За одређену слику пронађе одговарајући примјер и обрнуто; правилно поређа понуђене дијелове слушане композиције;
- Анализом издвоји главне карактеристике одређеног музичког дјела (уочи солистички инструмент, музички облик);
- Осмисли ритмичку пратњу на дечијим ритмичким инструментима;
- Уобличи и осмисли ритмичку пратњу народних игара и импровизује кореографију за народне игре и пјесме;
- Ствара властите текстове на одређену тематику задану од стране наставника и самостално бира текстове на које жели измислити мелодију;
- Учествује у равномјерном читању нота; изводи примјере по принципу *Дандело*;
- Учествује у народним играма са пјевањем;
- Од понуђених мелодијско-ритмичких фраза направи композицију.

Нормативи радног простора, опреме, наставних средстава и учила

1. **Простор:** специјализована учионица - кабинет за наставу музичке културе
2. **Наставна средства и учила:**
 - А) информационо комуникациона технологија и мултимедијални технички уређаји:** компјутер (просјечне актуелне конфигурације), мултимедијални пројектор, интерактивна табла, аудио (CD player) и аудио-визуелни (DVD player) технички уређаји за репродукцију аудио и аудио-видео материјала за реализацију НПП; квалитени звучници; обезбјеђена квалитетна интернет конекција. (по 1 ком.)
 - Б) музички инструменти:** клавир или клавинова (1 ком.)
 - В) уџбеник:** за наставу предмета Музичка култура
 - Г) штампани материјал:** штампани нотни материјал за извођење музике пјевањем или свирањем према НПП (компл. – 1 ком.)
 - Д) статички визуелни материјал:** фотографије већег формата истакнутих композитора и познатих интерпретатора; фотографије музичких инструмената и различитих вокалних, инструменталних и вокално-инструменталних ансамбала, (компл. – 1 ком.)
 - Е) звучни материјал:** носачи звукова (CD, аудио-касете, грамофонске плоче) са снимљеним дјелима, одломцима и музичким материјалима потребним за реализацију наставног плана и програма; (компл. – 1 ком.)
 - Ђ) аудиовизуелни материјал:** филмови из живота познатих композитора и извођача музике; видео материјал са снимљеним дјелима, одломцима и музичким материјалима предвиђеним НПП;

ХОР И ОРКЕСТАР

Предметно подручје Хор и Оркестар представља интегрални дио предмета Музичка култура. Општи циљ предметног подручја Хор и Оркестар је развијање интересовања и љубави према музичкој умјетности, упознавање ученика са музичким дјелима високих умјетничких вриједности из различитих епоха и различитих жанрова, те упознавање са музичком традицијом и културом властитог и других народа.

Обавезно је да се у основним школама организује рад хора и то: хора млађих и хора старијих разреда.

У школи у којој постоје услови потребно је организовати школски оркестар. Часови хора и оркестра се изводе континуирано од почетка до краја школске године. Уносе се у распоред часова школе и дио су радне обавезе ученика које на основу музичких способности констатованих на аудицији, уз њихову сагласност, изабере наставник. Неопходно је континуирано радити на промоцији ових активности у школи, имајући у виду да је ангажовање ученика добровољно, али истовремено захтијева обавезу редовног похађања часова.

ХОР МЛАЂИХ РАЗРЕДА

(3 часа седмично, 108 часова годишње)

ХОР СТАРИЈИХ РАЗРЕДА

(4 час седмично, 144 часа годишње)

Оперативни циљеви/ Исходи	Садржаји програма/Појмови	Смјернице за наставнике
<p>Ученик ће бити способан да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • на аудицији адекватно одговори на захтјеве провјере музичког слуха, вокалне интерпретације и музичке меморије; • интерпретира широк спектар вокализа, модела и мотива за постизање бољих резултата; • пјева правилно, изражајно, интонативно и ритмички тачно и прецизно; • научи напамет своју вокалну дионицу; • примјењује различите технике пјевања; • пјева у двогласним и вишегласним композицијама (у складу са могућностима хора); • презентује шири репертоар вокалних и вокално-инструменталних композиција (по могућности различитих стилова и жанрова); • емотивно доживи композиције које се обрађују; 	<ul style="list-style-type: none"> • Пјесме и мелодијско-ритмички мотиви за аудицију. • Вокализе, модели и мотиви за постизање вокалне технике, музичких способности, вјештина и знања. • Репертоар школских хорова обухвата химне, одговарајућа музичка дјела домаћих и страних аутора различитих стилова и жанрова и одговарајућа музичка дјела традиционалне народне и духовне музике народа Републике Српске и других народа. <p>Предложена литература:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Химна Моја Република</i>, М. Матовић • <i>Химна Светом Сави</i>, С. Мокрањац • <i>Богородице дјево</i>, руски напјев • <i>Ој, Бадњаче, бадњаче</i>, народна из Србије 	<ul style="list-style-type: none"> • На почетку школске године организовати аудицију и кроз различите провјере музичког слуха, музичке меморије, музичких знања, вјештина и предиспозиција, формира хор од ученика који посједују одговарајуће музичке способности. • У зависности од састава и броја ученика организује хорове: женске, мушке и мјешовите. Према броју ученика хорови могу бити великог састава или камерни и пјевати једногласно, двогласно и трогласно. • Почетком школске године неколико часова посветити искључиво вјежбама за кост-абдоминално јачање дијафрагме и мишића, нарочито са леђне стране. Радити вјежбе за спуштање ларинкса и слободан рад резонантног апарата:

<ul style="list-style-type: none"> • естетски доживи и да оцјени интерпретацију хора у коме учествује, да зна да изврши компарацију са извођењем других ансамбала; • прати своју дионицу у партитури и препознаје и поштује музичке ознаке за темпо, динамику и артикулацију; • активно учествује у музичком стваралаштву; • схвати своју индивидуалну улогу у колективном извођењу; • препозна и наведе основне карактеристике стила и жанра композиција које су на репертоару хора. • редовно похађа часове хора. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Божјићни тропар</i>, Н. Барачки • <i>Ave Maria</i>, Ј. С. Бах • <i>Тамо далеко</i>, српска традиционална пјесма • <i>Српкиња</i>, И. Бајић • <i>Viva la musica</i>, канон • <i>Сат</i>, канон • <i>Драги бато</i>, канон • <i>Кока снијела јаје</i>, канон • <i>Ц-А-Ф-Ф-Е-Е</i>, канон • <i>Сви смо сад ту</i>, канон • <i>Кад си срећан</i> • <i>Дјеца су украс свијета</i> • <i>У свијету постоји једно царство</i> • <i>Преко брда преко брега</i> • <i>Ишли смо у Африку</i> • <i>Разболе се лисица</i> • <i>Нема света ни планете</i> • <i>Миш је добио грип</i> • <i>Ох пролеће</i>, Ј. Маринковић • <i>Вијеће врана</i>, В. Ђорђевић • <i>Бумбари и пчеле</i>, С. Раичић • <i>Патак</i>, М. Драгутиновић • <i>Другарство</i>, А. Кораћ • <i>Јесен</i>, В. Милошевић • <i>На ливади</i>, М. Милојевић • <i>Ветар</i>, М. Милојевић • <i>Жабе</i>, В. Ђорђевић • <i>Кока и пилићи</i>, М. Тајчевић • <i>Канон за новорођенче</i>, К. Бабић • <i>Гдје је онај цветак жути</i>, Ђ. Б. Перголези • <i>Моја звезда</i>, Б. Сметана • <i>Липа</i>, Ф. Шуберт • <i>Ода радости</i>, Л. В. Бетовен • <i>La violeta</i>, стари мајстор • <i>Друга руковет</i>, С. С. Мокрањац • <i>Из Осме руковети</i>, С. С. Мокрањац • <i>Крава и несташко</i>, М. Васиљевић 	<p>језика, непца, усана и доње вилице.</p> <p>Извјестан број ученика се у завршним разредима налази у фази мутирања, па наставник треба да буде веома пажљив у третману оваквих ученика, да не би дошло до трајног оштећења гласница.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Наставник треба да подстиче љубав и жељу за активним музицирањем и учествовањем у школским ансамблима. • Константно и стручно радити на развоју музичких способности и формирању квалитетног вокалног интерпретатора: рад на вокализима, импостацији гласа, чистој интонацији, ритмичкој прецизности, правилном дисању, изражајном пјевању, дикцији, емотивном и естетском доживљају пјесме. • Организује пробе по гласовима и заједничке пробе. • Направи селекцију дијелова композиције који захтијевају посебно увјежбавање. Најчешће су то интонативни, али могу бити и остали проблеми извођачке технике. • Употреба клавира на пробама је минимална, али наставник мора бити спреман да композицију течно одсвира ради уобличавања тонске слике. • Хор треба да пјева више <i>a capella</i>. • Ради на развоју дистрибутивне пажње и концентрације (способност заједничког музицирања). • Ради на интерпретацији одговарајућих музичких дјела домаћих и страних
---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ој, расти мој зелени боре, Сјај мјесече</i>, В. Милошевић • <i>Ој, јесенске дуге ноћи</i>, народна пјесма • <i>Јовано Јованке</i>, македонска народна пјесма • <i>Хор</i>, В. Миланковић • <i>Композиције за рад са хором млађег школског узраста</i>, Д. Тракиловић • <i>Композиције за рад са хором старијег школског узраста</i>, Д. Тракиловић • <i>Духовне композиције за рад са хоровима основношколског типа</i>, Д. Тракиловић • <i>Збирка хорских композиција за школске хорове а capella</i>, Б. Ђурковић, Д. Костић, Б. Цвејић • <i>Двогласне хорске композиције</i>, приредила Нада Ленаси • <i>Из светске хорске литературе</i>, Б. Ђурковић • <i>Музичка традиција за наше најмлађе</i>, М. Васиљевић, ЗУНС • <i>Путем наше традиционалне музике</i>, М. Васиљевић, ЗУНС 	<p>аутора различитих стилова и музичких жанрова.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ради на очувању традиционалне народне и духовне музике народа Републике Српске и других народа. • Ради на музичком описмењавању. • Наставник треба да подстиче креативне способности ученика и подстиче стваралачко ангажовање у свим музичким активностима. • Примјењује рад на музичкој импровизацији. • Ради на социјализацији ученика и развоју смисла и одговорности за колективно музицирање. • Ради на развоју естетског доживљаја и критичког мишљења. • Упозна ученике са основним карактеристикама стила и жанра композиција које се изводе. • Упозна ученике са основном музичком формом композиције која се изводи. • Упозна ученике са основним биографским подацима композитора музичког дјела које се изводи. • Развија код ученика навике слушања музике. • На пробама хора са ученицима слуша квалитетне музичке интерпретације композиција које се обрађују на часу хора. • Припрема школски хор за различите манифестације које организује матична школа и учествује на такмичењима. • У току школске године потребно је са хором извести најмање десет композиција (пет нових и
--	--	--

пет раније обрађених композиција).

ОРКЕСТАР

(4 часа седмично, 144 часа годишње)

Школским оркестром се сматра инструментални ансамбл са најмање десет инструменталиста који изводе композиције у најмање три дионице.

Оперативни циљеви/ Исходи	Садржаји програма /Појмови	Смјернице за наставнике
<p>Ученик ће бити способан да:</p> <ul style="list-style-type: none">• свира предвиђене композиције;• свира у најмање три дионице;• свира правилно, изражајно, интонативно и ритмички тачно и прецизно;• користи различите технике свирања;• научи напамет своју инструменталну дионицу;• презентује шири репертоар инструменталних и вокално-инструменталних композиција (по могућности различитих стилова и жанрова);• емотивно доживи композиције које се обрађују;• естетски доживи и оцјени интерпретацију ансамбла у коме учествује и да зна да изврши компарацију са извођењем других ансамбала;• прати своју дионицу у партитури и препознаје и поштује музичке ознаке за темпо, динамику и артикулацију;• активно учествује у музичком стваралаштву;• схвати своју индивидуалну улогу у колективном извођењу;• препозна и наведе основне карактеристике стила и	<ul style="list-style-type: none">• Репертоар обухвата одговарајућа музичка инструментална и вокално-инструментална дјела домаћих и страних аутора различитих стилова и жанрова и одговарајућа музичка дјела традиционалне музике народа Републике Српске и других народа. <p>Предложена литература:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Звучне ведрине</i>, Збирка композиција аранжираних за дјечије (школске) гудачке, хармоникашке и мјешовите оркестре, као и за Орфов инструментариј и оркестар удараљки, Божидар Станчић• <i>Музичка школица за Орфов инструментариј</i>, Миомира М. Ђурђановић и Сања Филиповић• <i>У шуми један жир изгубио свој шешир</i>, Збирка пјесама уз клавирску пратњу, Константин Бабић• <i>Мали гроф у трамвају</i>, за глас и клавир за дјецу нижих разреда, Зоран Јовановић• <i>Збирка пјесама за глас и хармонику</i>, Радомир Јанковић	<ul style="list-style-type: none">• Наставник ће саставити оркестре од инструмената који припадају истој породици (блок-флауте, мандолине, тамбуре, хармонике, Орфов инструментариј, итд.) или мјешовитог састава према расположивим инструментима.• Наставник треба да репертоар оркестра пролагоди (аранжира) за постојећи школски састав или да изводи у оригиналном облику.• Наставник припрема школски оркестар за различите манифестације које организује матична школа и учествује на такмичењима.• У току године оркестар треба да изведе 8 дјела од којих неке заједно са хором.

<p>жанра композиција које су на репертоару.</p> <ul style="list-style-type: none"> редовно похађа часове оркестра. 		
---	--	--

* Предложене су збирке пјесама уз пратњу клавира и хармонике, а наставник може да дионице ових хармонских инструмената лако распише, прилагоди за оркестарски и хорски састав који му је на располагању.

* У раду хора и оркестра наставник ће се потрудити да активно узме учешће са школским ансамблом на такмичењима и манифестацијама.

<p>Радна група која је радила на изради Наставног плана и програма за хор и оркестар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. мр Радиша Рачић, ЈУ МШ „Владо Милошевић“ Бања Лука 2. Јелена Станишић, ЈУ ОШ „Свети Сава“ Бања Лука 3. мр Бранка Радошевић Митровић, Академија умјетности Бања Лука 4. мр Саша Павловић, Академија умјетности Бања Лука 5. Јасна Антонић, ЈУ ОШ „Борисав Станковић“ Бања Лука 6. Дајана Глувић, Републички педагошки завод 7. Драгана Генџерић, Републички педагошки завод
